

การศึกษาทักษะการนิเทศของผู้นิเทศภายในโรงเรียนตามการรับรู้ของตนเองและครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา
ในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

นางอุไรพร นาคะเสถียร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-13-0282-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 1976315X

22 มี.ค. 2548

A STUDY OF EDUCATIONAL SUPERVISORY SKILLS OF SCHOOL SUPERVISORS AS PERCIEVED BY
THEMSELVES AND TEACHERS IN SCHOOLS
AT THE ELEMENTARY EDUCATION LEVEL UNDER
THE SAINT GABRIEL' S FOUNDATION IN THAILAND

Mrs. Auraiporn Nakasathien

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Supervision and Curriculum Development

Department of Educational Administration

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-13-0282-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาทักษะการนิเทศของผู้นิเทศภายในโรงเรียนตามการรับรู้
ของตนเองและครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเครือมูลนิธิ
คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

โดย

นางอุไรพร นาคะเสถียร

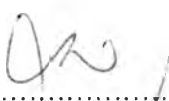
สาขาวิชา

นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร

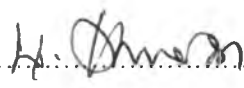
อาจารย์ที่ปรึกษา

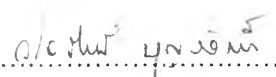
รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เนรยออด)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา)

อุไรพร นาคะเสถียร : การศึกษาทักษะการนิเทศของผู้นิเทศภายในโรงเรียนตามการรับรู้
 ของตนเองและครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่ง
 ประเทศไทย. (A STUDY OF EDUCATIONAL SUPERVISORY SKILLS OF SCHOOL
 SUPERVISORS AS PERCIEVED BY THEMSELVES AND TEACHERS IN SCHOOLS AT
 THE ELEMENTARY EDUCATION LEVEL UNDER THE SAINT GABRIEL'S
 FOUNDATION IN THAILAND) อ. ที่ปรึกษา: รศ.วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ , 122 หน้า
 ISBN 974-13-0282-7.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาทักษะของผู้นิเทศภายในโรงเรียนตามการรับรู้ของตนเอง
 และครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ประชากรที่ใช้
 ในการวิจัยคือผู้นิเทศภายในโรงเรียนจากโรงเรียนประถมศึกษาในเครือ 11 โรงเรียน จำนวน 107คน และ
 กลุ่มตัวอย่างครูผู้รับการนิเทศจำนวน 322คน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะ
 การนิเทศของผู้นิเทศจำนวน 3 ทักษะ ได้แก่ 1)ทักษะทางด้านเทคนิค 15 ข้อ 2)ทักษะทางด้าน
 มนุษยสัมพันธ์ 20 ข้อ และ3) ทักษะทางด้านคตินิยม 15 ข้อ โดยส่งแบบสอบถามทั้งสิ้น 429 ฉบับ ได้
 รับคืนและมีสภาพสมบูรณ์จำนวน 417 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 97.20 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหา
 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบด้วยการทดสอบค่าที โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
 SPSS/PC+

ผลการวิจัยพบว่า ผู้นิเทศมีทักษะทางด้านเทคนิค ทางด้านมนุษยสัมพันธ์และทางด้านคตินิยม
 อยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบทักษะการเป็นผู้นิเทศตามการรับรู้ของผู้นิเทศและ
 ครูผู้รับการนิเทศพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทุกทักษะ

ภาควิชา บริหารการศึกษา..... ลายมือชื่อนิติ..... *อุไรพร นาคะเสถียร*
 สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาลักษณ์สูงตร ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์*
 ปีการศึกษา 2543..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4283878727 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD: SKILLS / EDUCATIONAL SUPERVISION / AT THE ELEMENTARY SCHOOL / SUPERVISSORS IN SCHOOL / UNDER THE SAINT GABRIEL'S FOUNDATION IN THAILAND

AURAIORN NAKASATHIEN : A STUDY OF EDUCATIONAL SUPERVISORY SKILLS OF SCHOOL SUPERVISORS AS PERCIEVED BY THEMSELVES AND TEACHERS IN SCHOOLS AT THE ELEMENTARY EDUCATION LEVEL UNDER THE SAINT GABRIEL'S FOUNDATION IN THAILAND. THESIS ADVISOR :

ASSOC.PROF.VALAIRAT BOONSWASDI, 122 pp. ISBN 974-13-0282-7.

The purpose of this research was to study the educational supervisory skills of school supervisors as perceived by themselves and teachers in schools at the elementary education level under the Saint Gabriel's Foundation in Thailand. The study sample consisted of 107 school supervisors and 322 teachers. The questionnaire form used in this study was divided according to the 3 supervisory skills, namely : 1) technical skill 15 items 2) human skill 20 items and 3) conceptual skill 15 items. The 429 questionnaires were sent to the samples and 417 questionnaires (97.20%) returned. The obtained questionnaires were analyzed by the SPSS/PC+ computer program to find the arithmetic mean, standard deviation and t- test.

Research findings were as follows:

It was found that the educational supervisory skills of supervisors as perceived by themselves in 3 skills were at high level in every skills. The result of the comparison of the opinions of the school supervisors and teachers, it was found that all the skills perceived were statically significant difference.

Department. Educational Administration
Field of study Supervision and Curriculum Development
Academic year 2000

Student's signature..... *Aurairorn Nakasathien*
Advisor's signature ..... *V. Boonswasdi*
Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งกรุณาให้ข้อคิดเห็นและ คำแนะนำ ต่างๆของการทำวิทยานิพนธ์มาตลอดระยะเวลา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์อวยพร เรืองตระกูล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมยศ ชิตมงคลซึ่งกรุณาให้คำแนะนำ ปรึกษาในด้านสถิติที่มีประโยชน์มากใน การวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบและ ให้คำแนะนำ ใน การปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน ประชากรที่เป็นผู้นิเทศและ กลุ่มตัวอย่างครูผู้รับการนิเทศทุกท่านของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเครือข่ายมูลนิธิ คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยทั้ง 11 โรงเรียน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะ อันเป็นประโยชน์ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณคุณสมบัติ นาคะเสถียร ซึ่งช่วยสนับสนุนและเป็นกำลังใจที่ดีที่สุดตลอดมา ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูแด่คุณแต่บิดา มารดาและผู้มีพระคุณทุกท่านที่กล่าวมาตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาแก่ผู้วิจัยตั้งแต่ อดีตจนถึงปัจจุบัน

อุไรพร นาคะเสถียร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
1. การนิเทศภายในโรงเรียน.....	10
1.1 ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน.....	10
1.2 ความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียน.....	11
1.3 ความมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน.....	15
1.4 หลักการนิเทศภายในโรงเรียน.....	15
1.5 บุคลากรที่ทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียน.....	17
1.6 บทบาทหน้าที่ของบุคลากรผู้ทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียน.....	19
2. ทักษะที่จำเป็นและคุณสมบัติต่างๆเกี่ยวกับการเป็นผู้นิเทศภายในโรงเรียน.....	23
ทักษะต่างๆ.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับทักษะของโรเบิร์ต แอล แคตซ์.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับทักษะของเบน เอ็ม แฮริส.....	24
แนวคิดเกี่ยวกับทักษะของคิมบอลล์ ไวลส์.....	25
แนวคิดเกี่ยวกับทักษะของวิจิตร วรุตบางกูรและสุพิชญา ธีระกุล.....	28
แนวคิดเกี่ยวกับทักษะของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.....	30

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
	แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ 4 ประการและทักษะ 4 ทักษะของซารี มณีศรี.....	31
บทที่	คุณสมบัติต่างๆเกี่ยวกับการเป็นผู้นิเทศภายในโรงเรียน.....	33
	3. มุลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย.....	39
	4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
3.	วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	49
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
	ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	57
	ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการนิเทศของผู้นิเทศและครู.....	63
5.	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	77
	สรุปผลการวิจัย.....	78
	การอภิปรายผล.....	83
	ข้อเสนอแนะ.....	92
	รายการอ้างอิง.....	94
	ภาคผนวก.....	100
	ภาคผนวก ก.....	101
	ภาคผนวก ข.....	102
	ภาคผนวก ค.....	105
	ประวัติผู้วิจัย.....	122

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	กลุ่มตัวอย่างครูผู้รับการนิเทศ.....	51
2	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับคืนมาและผ่านการตรวจสอบ ความสมบูรณ์ จำแนกตามประชากร.....	54
3	การแสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้นิเทศ.....	57
4	การแสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูผู้รับการนิเทศ.....	60
5	การแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบทักษะการนิเทศ ทางด้านทักษะทางเทคนิคตามการรับรู้ของผู้นิเทศภายในโรงเรียนและครูในโรงเรียน ระดับประถมศึกษาในเครือข่ายมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย.....	64
6	การแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบทักษะการนิเทศ ทางด้านทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ตามการรับรู้ของผู้นิเทศภายในโรงเรียนและครูใน โรงเรียนระดับประถมศึกษาในเครือข่ายมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย.....	68
7	การแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบทักษะการนิเทศ ทางด้านทักษะทางคตินิยมตามการรับรู้ของผู้นิเทศภายในโรงเรียนและครูใน โรงเรียนระดับประถมศึกษาในเครือข่ายมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย.....	72
8	การเปรียบเทียบทักษะการนิเทศรายด้านระหว่างการรับรู้ของผู้นิเทศภายใน โรงเรียนและครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเครือข่ายมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล แห่งประเทศไทย.....	76